

Research Paper

Explaining the Causal Correlations between Maternal Parenting Styles and Emotional Problems of Daughters based on the Mediating Role of Interpersonal Problems

Mahin Torabi¹, Sadegh Taghiloo^{*2}, Mohsen Jadidi³

1. M.A. in General Psychology, Ghods City Branch, Islamic Azad University, Ghods City, Iran

2. Assistant Professor, Department of Psychology, Astara Branch, Islamic Azad University, Astara, Iran

3. Associate Professor, Department of Psychology, Ghods Branch, Islamic Azad University, Ghods City, Iran

Citation: Torabi M, Taghiloo S, Jadidi M. Explaining the causal correlations between maternal parenting styles and emotional problems of daughters based on the mediating role of interpersonal problems. J Child Ment Health. 2021; 8 (3):30-43.

URL: <http://childmentalhealth.ir/article-1-1079-en.html>

doi:10.52547/jcmh.8.3.30
20.1001.1.24233552.1400.8.3.7.0

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Keywords:

Parenting styles,
emotional problems,
interpersonal problems

Background and Purpose: Parenting refers to the ways in which children are socialized by caregivers; which can sometimes lead to strained parent-child relationships, especially with daughters. parents and children face a variety of emotional and social problems that need to be addressed to make appropriate decisions. The present research investigates and explains causal correlations between maternal parenting styles and emotional problems of daughters based on the mediating role of interpersonal problems.

Method: This study employed a descriptive correlational survey. The statistical population of the study consist of grade XII female students with their mothers in Karaj in academic year 2020/2021. In this study, 256 female students participated with their mothers, which is a total of 512 participants and were selected by purposive sampling method. The research instruments included the Inventory of Interpersonal Problems-47 (IIP-47; Pilkonis, Kim, Proietti, & Barkham, 1996), Parenting Styles Inventory (Baumrind, 1973), and Depression Anxiety Stress Scale (Lovibond & Lovibond, 1995). Data were analyzed by structural equation modeling (SEM) in AMOS-24 software.

Findings: Results indicated that authoritarian parenting style and interpersonal problems have significant positive effect ($P < 0.05$) on emotional problems. The mediating role of interpersonal problems was also significant ($P < 0.05$).

Conclusion: The results revealed that there is a significant correlation between authoritarian parenting styles and emotional problems and interpersonal problems also play a mediating role in this regard. Thus, it is essential to pay attention to the role of parenting styles and to establish appropriate parent-child relationships in order to prevent emotional problems.

Received: 27 Dec 2020

Accepted: 24 Jun 2021

Available: 25 Oct 2021

* Corresponding author: Sadegh Taghiloo, Assistant Professor, Department of Psychology, Astara Branch, Islamic Azad University, Astara, Iran

E-mail: Sadeght81@gmail.com

Tel: (+98) 1344802220

2476-5740/ © 2021 The Authors. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license

(<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

Studies on social pathologies stress on family as the most influential factor in communities and parenting styles also play a meaningful role in psychosocial pathology (1, 2). Research on emotional and behavioral disorders of adolescents indicate that factors such as sex, parental educational level, parental occupation, parental absence and child abuse are associated with behavioral and emotional disorders in children (3). Parenting and its impacts place as one of the most attractive research domains for mental health providers as it could influence life cycle dimensions of children (5). Although adolescents with permissive parents show elevated self-esteem, the rate of school abusive abnormal behaviors and substance abuse are notable. Furthermore, such performances continue to high school context. Some studies also showed that permissive parenting style is associated with delinquent and aggressive behaviors of children which is due to lack of sufficient control and Procrastination of parents (9).

A body of research showed that there is significant correlations between parenting styles and emotional problems of children in families (6-11). Research has also shown that interpersonal problems could predict emotional disturbances and are associated with a wide range of psychological disorders (15, 16). Findings indicated that experiencing interpersonal problems in adolescence could lead to negative consequences such as depression, suicide attempts,, drug abuse, school dropout, poor academic performance, dysfunctional parent-child relationships, and unemployment (17-22). Therefore, considering significance of adolescence and awareness of role of caregivers like mothers in mental health issues of daughters, the present study investigated the causal correlations between maternal parenting styles and emotional problems of daughters based on the mediating role of interpersonal problems.

Method

This study employed a descriptive correlational survey. The statistical population of the study consist of grade XII female students with their mothers in Karaj in academic year 2020/2021. In this study, 256 female students participated with their mothers, which is a total of 512 participants and were selected by purposive sampling method. Mean and standard deviation of age of female students were 15.47 and .89; 73 of them were studying in experimental sciences, 97 in humanities, 54 in mathematics and technology and 32 in other fields. Mean and standard deviation of age of mothers were 43.21 and 6.41 respectively; and the level of education of 34 of them was undergraduate, 86 were diploma, 22 were postgraduate, 73 were bachelor and 41 were postgraduate and above. The research instruments included Baumrind's parenting Styles Inventory (34), the Depression Anxiety Stress Scale (35) and the Inventory of Interpersonal Problems—47 (36). It should be noted that the validated version of these tests in Iran has been used to conduct this research.

In this research, first, preliminary coordination and consultations were done with the officials of three girls' high schools in Karaj. After the meeting, the school counselor handed over the questionnaires to the parents and then to the students. Finally 512 completed questionnaires were selected for analysis. Data were analyzed by structural equation modeling in AMOS-24 software.

Results

Analysis of the data showed that permissive parenting style and depression of daughters are positively correlated ($p < 0.01$); Authoritarian parenting styles are positively correlated with depression and anxiety ($p < 0.05$), ($p < 0.01$) respectively. Also, authoritative parenting style is negatively correlated with depression and anxiety ($p < 0.01$). All subscales of interpersonal problems are positively correlated ($p < 0.01$) with depression with the exception of lack of sociability. Interpersonal ambivalence and need for social approval are positively correlated ($p < 0.05$) with depression, and other subscales are positively correlated ($p < 0.01$) with anxiety. Findings of the study showed that total path coefficient between authoritative parenting style and emotional problems of daughters ($\beta = 0.323$, $p < 0.05$), total path coefficient between authoritarian parenting style and emotional problems of daughters ($\beta = 0.307$, $p < 0.01$); total path coefficient between permissive parenting style and emotional problems of daughters ($\beta = 0.194$, $p < 0.05$) were positively significant. Also, path coefficient between interpersonal problems and emotional problems ($\beta = 0.261$, $p < 0.01$) are positively significant. Finally, indirect path coefficient between permissive parenting style and emotional problems of daughters are positive and significant ($\beta = 0.067$, $p < 0.05$), and indirect path coefficient between authoritative parenting style and emotional problems of daughters are significantly negative ($\beta = -0.085$, $p < 0.05$). The findings revealed that interpersonal problems positively mediate the correlation between permissive parenting style of mothers and emotional problems of daughters; also, interpersonal problems negatively mediate the correlation between authoritative parenting style of mothers and emotional problems of daughters.

Conclusion

This research aimed to investigate and explain the causal correlations between maternal parenting styles and emotional problems of daughters based on the mediating role of interpersonal problems. The first hypothesis revealed that the authoritarian and permissive parenting style significantly predict emotional problems of daughters; the result is consistent with the findings of other studies (6, 7, 8, 9, 10, 11). Thus, it could contend that parents who have authoritarian parenting style and poor empathy with their daughters, could not apply appropriate educative skills, neglect psychosocial needs of their daughters, underestimate their fears and finally this condition leads to anxiety and depressive symptoms in the daughters.

The second hypothesis showed that interpersonal problems significantly predict emotional problems of daughters which is

directly and indirectly consistent with other researchs (14-21). Interpersonal problems are identified by decreasing or lack of interpersonal interactions among adolescents and this can lead to psychological problems in them.

Finally, the third hypothesis indicated that interpersonal problems mediate the correlations between maternal parenting styles and daughters' emotional problems. It is notable that maternal parenting styles play a more prominent role in predicting childhood anxiety; therefore, authoritarian parenting style by influencing socialization process of adolescents can play a crucial role in the occurrence and increase of emotional problems such as depression. Adolescents with authoritarian mothers are more likely to seek social support and approval from others, and if this is not successful, they may experience more anxiety or depression symptoms. In this condition, interpersonal problems could increase such disturbances and interfere with constructive interactions of parents and adolescents and this leads to more adolescent problems.

Limitations of this study include non-use of random sampling method, impossibility of controlling demographic variables (i. e. culture, race, etc), limiting statistical population to mothers and time limitations for school staffs; thus, we suggest future researchers perform studies in different contexts and also in respect of different parenting styles. Based on the findings of

this study assigning parenting styles psychoeducations for parents in educational settings in order to prevent psychological problems in female adolescents is recommended.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: the present study was conducted independently with the permission of the Karaj education department on 2021/02/08; In this research, the ethical codes like obtaining the informed consent of the participants and confidentiality were considered by the authors

Funding: The present study was conducted without any sponsoring from a specific organization.

Authors' contribution: The first author of this article was the main researcher, the second author was involved in the analysis and interpretation of the data obtained in this research, and the third author was the project implementation consultant.

Conflict of interest: There is no conflict of interest for the authors in this study.

Acknowledgments: Authors of the present study consider it necessary to appreciate all mothers and daughters who participated in the research project and school head administrator and staffs who cooperated with us during the covid-19 pandemic.

مقاله پژوهشی

تبیین روابط علی بین شیوه‌های والدگری مادران و مشکلات هیجانی فرزندان دختر بر اساس نقش میانجی گر دشواری‌های بین فردی

مهین ترابی^۱، صادق تقی‌لو^{۲*}، محسن جدیدی^۳

۱. کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی، واحد شهر قدس، دانشگاه آزاد اسلامی، شهر قدس، ایران

۲. استادیار گروه روان‌شناسی، واحد آستارا، دانشگاه آزاد اسلامی، آستارا، ایران

۳. دانشیار گروه روان‌شناسی، واحد شهر قدس، دانشگاه آزاد اسلامی، شهر قدس، ایران

چکیده

مشخصات مقاله

کلیدواژه‌ها:

شیوه‌های والدگری،
مشکلات هیجانی،
دشواری‌های بین فردی

زمینه و هدف: والدگری به شیوه‌های اجتماعی سازی فرزندان از سوی مراقبان مربوط می‌شود که گاهی اوقات می‌تواند روابط والدین را به خصوص با فرزندان دختر به کشاکش بکشد؛ در نتیجه والدین و فرزندان با مشکلات عاطفی و اجتماعی مختلفی روبرو می‌شوند که لازم است برای حل آنها تصمیمات مناسبی اتخاذ کنند. پژوهش حاضر به بررسی و تبیین روابط علی بین شیوه‌های والدگری مادران و مشکلات هیجانی فرزندان دختر بر اساس نقش میانجی گر دشواری‌های بین فردی پرداخته است.

روش: روش مطالعه حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش را دختران مقطع متوسطه دوم شهر کرج در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به همراه مادران تشکیل دادند. در این پژوهش ۲۵۶ دانش آموز دختر به همراه مادران خود شرکت داشتند که در مجموع ۵۱۲ شرکت کننده این مجموع را تشکیل داده‌اند و بر اساس نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌های پژوهش از پرسشنامه‌های مقیاس دشواری‌های بین فردی (۱۹۹۶)، پرسشنامه سبک والدگری بامریند (۱۹۹۱)، و مقیاس افسردگی، اضطراب و تنیدگی لاوی‌بند و لاوی‌بند (۱۹۹۵) استفاده شد تحلیل داده‌ها با روش مدل‌یابی معادلات ساختاری و با استفاده از نرم‌افزار AMOS انجام شد.

یافته‌ها: بر اساس نتایج به دست آمده سبک والدگری استبدادی و دشواری‌های بین فردی نقش مثبت و معناداری بر مشکلات هیجانی دارد ($p < 0/05$) و نقش میانجی گر دشواری‌های بین فردی نیز معنادار است ($p < 0/05$).

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های به دست آمده می‌توان نتیجه گرفت بین سبک تربیتی استبدادی و مشکلات هیجانی رابطه مثبت معنادار وجود دارد و دشواری‌های بین فردی نیز در این رابطه نقش میانجی گر دارند. بنابراین، توجه به نقش سبک‌های تربیتی والدین و ایجاد روابط مناسب والد کودک در پیشگیری از مشکلات هیجانی دارای اهمیت است.

دریافت شده: ۱۳۹۹/۱۰/۰۷

پذیرفته شده: ۱۴۰۰/۰۴/۰۳

منتشر شده: ۱۴۰۰/۰۸/۰۳

* نویسنده مسئول: صادق تقی‌لو، استادیار گروه روان‌شناسی، واحد آستارا، دانشگاه آزاد اسلامی، آستارا، ایران

رایانامه: Sadeght81@gmail.com

تلفن: ۰۱۳- ۴۴۸۰۲۲۲۰

مقدمه

یکی از دوره‌های مهم و تأثیرگذار بر زندگی هر فرد، دوران نوجوانی است و اضطراب و افسردگی^۱ از جمله اختلالاتی هستند که در دوره نوجوانی رشد چشمگیری پیدا می‌کنند. خانواده به عنوان مؤثرترین واحد تحلیل اجتماعی در بررسی‌ها و مطالعات آسیب‌شناسی اجتماعی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و در عین حال بیشترین اثرات والدگری نیز در این برهه آشکار می‌شود (۱ و ۲). مطالعات بر روی عوامل مرتبط با اختلالات رفتاری-هیجانی نوجوانان نشان می‌دهد عواملی چون جنسیت، تحصیلات والدین، شغل والدین، بعد خانوار، فقدان والدین، سوء رفتار با کودک و یا حضور در خانواده‌ای که سوء رفتار انجام می‌شود با اختلالات رفتاری و هیجانی در کودکان مرتبط است (۳). پژوهش لاونین، بوسی، وارس و بری در زمینه پیش‌بینی اضطراب از طریق متغیرهای شناختی^۲ و سبک‌های والدگری نشان داد که بین افکار خودآیند منفی^۳ و مراقبت نامتناسب با نیاز کودک، با اضطراب رابطه مستقیم وجود دارد (۴). والدگری و تأثیرات آن همواره از جمله مسائلی بوده است که ذهن بسیاری از متخصصان حوزه سلامت روان را به خود مشغول ساخته است، زیرا که ابعاد و سبک‌های مختلف والدگری پیامدهای مختلفی بر فرزندان خواهد داشت (۵). پژوهشگران نشان داده‌اند که روابط پایدار و مثبت کودک-والد باعث می‌شود که کودک جدایی از مادر را برای دوره طولانی، آن هم بدون اندوه و اضطراب تحمل کند. یک مطالعه دیگر نشان داده است که روابط کودک و والدین از عوامل مؤثر در آسیب‌شناسی بزرگسالی به ویژه در زمینه افسردگی است و به نظر می‌رسد علائم افسردگی در بزرگسالان به مراقبت و توجه والدین و حمایت بیش از حد آنها در دوران کودکی مربوط می‌شود (۶ و ۷). پژوهشگران نتیجه گرفتند کودکانی که با سبک والدگری سهل‌گیرانه پرورش یافته‌اند، سازش‌یافتگی روان‌شناختی کمتری دارند و نشانه‌های رفتاری برون‌نمود روان‌شناختی مانند پرخاشگری و اضطراب را گزارش کرده‌اند؛ همچنین این کودکان

وابستگی بیشتری به مراقبان خود داشته و خودمهارگری پایین‌تری دارند (۸).

نوجوانان با والدین سهل‌گیر، حرمت خود بالایی دارند، اما در عین حال میزان بالایی از سوء مصرف مواد مخدر و سوء رفتارهای هنجاری را در مدرسه نشان می‌دهند. علاوه بر این، رفتار نادرست آنها در دبیرستان افزایش می‌یابد. همچنین، شیوه‌های والدگری سهل‌گیرانه با بزهکاری و پرخاشگری فرزندان به دلیل فقدان نظارت و اهمال‌کاری والدین ارتباط دارد (۹). مارتین^۴ بیان کرده است کودکانی که در خانواده‌هایی با شیوه والدگری مقتدر پرورش یافته‌اند نسبت به آن‌هایی که در خانواده‌های سهل‌گیر و یا استبدادی رشد کرده‌اند در مقیاس‌های مربوط به کفایت، پیشرفت، تحول اجتماعی، حرمت خود و بهداشت روانی نمرات بالایی را کسب می‌کنند. همچنین نتایج پژوهشی او نشان داد کودکانی که در خانواده‌های مستبد پرورش یافته‌اند ولی فضای خانوادگی آنها دارای عاطفه و محبت است از سازش‌یافتگی اجتماعی بهتری برخوردارند (به نقل از ۱۰).

اقدسی و همکاران نتیجه گرفتند بین شیوه‌های والدگری والدین نوجوانان بزهکار و غیربزهکار تفاوت معناداری وجود دارد. والدین سهل‌گیر بیشترین فرزندان بزهکار را دارند و والدین مقتدر بیشترین فرزندان سالم را تربیت کرده‌اند (۱۱). از سوی دیگر پژوهش‌های مختلف نیز اشاره داشته‌اند که سبک والدگری استبدادی می‌تواند باعث مشکلات اجتماعی و عاطفی شود (۶-۱۱). علاوه بر تأثیرات خانواده و سبک‌های والدگری والدین بر مشکلات فرزندان، پژوهشگران نشان داده‌اند دشواری‌های بین‌فردی، مشکلات عودکننده‌ای است که در رابطه با دیگران تجربه شده و به آشفتگی‌های روان‌شناختی منجر می‌شود (۱۲ و ۱۳).

دشواری‌های بین‌فردی شامل سازه حساسیت بین‌فردی^۵، دوسوگرایی بین‌فردی^۶، پرخاشگری^۷، نیاز به تأیید اجتماعی^۸، و عدم جامعه‌پذیری^۹ است (۱۴). پژوهش‌های زیادی نیز نشان داده‌اند این دشواری‌های بین‌فردی نیز می‌تواند پیش‌بینی‌کننده مشکلات هیجانی در

1. Anxiety & Depression
2. Cognitive variables
3. Negative automatic thoughts
4. Martin
5. Interpersonal sensitivity

6. Interpersonal ambivalence
7. Aggressive
8. Need for social approval
9. Lack of sociability

نوجوانان باشد. برای مثال گروهی از پژوهشگران در بررسی عملکرد بین فردی در درمان اختلال افسردگی اساسی نشان دادند دشواری‌های بین فردی با طیف گسترده‌ای از آسیب‌های روان‌شناختی مرتبط است (۱۶ و ۱۵). در همین رابطه پژوهشگران نشان دادند آسیب کودکی از طریق دشواری‌های بین فردی می‌تواند پیش‌بینی کننده افسردگی و اضطراب باشد. نتایج پژوهش‌های متفاوت نشان داده‌اند که تجربه دشواری‌های بین فردی برای نوجوانان نتایج منفی مانند افسردگی، تلاش‌های خودکشی، سوء مصرف مواد، ترک زود هنگام مدرسه، افت عملکرد تحصیلی، روابط ناکارآمد با والدین و بیکاری در پی دارد (۱۷-۲۲). برخی شواهد تجربی، میزان شیوع دشواری‌های بین فردی را در نوجوانان ۲ تا ۹ درصد گزارش کرده‌اند و بیشتر علائم روان‌شناختی افسردگی در نوجوانان، جسمی است (۲۳).

یک مطالعه نشان داده است نوجوانانی که کمتر در معرض تنبیه والدین بودند سازش یافتگی بالاتری داشتند و سطح انطباق آنها با پارامترهای روان‌شناختی، شناختی و رفتاری بهتر بود و سطح نسبتاً کمی از علائم بدنی یا روانی افسردگی را نشان می‌دادند (۲۴). دختران در زیرمقیاس‌های جرئت‌ورزی، روابط با غیرهمجنس و صحبت در جمع، و پسران در زیرمقیاس‌های روابط خانوادگی و دوستی‌های نزدیک نمره‌های بالاتری به دست می‌آوردند (۲۵) و نوجوانان در اوایل دوره نوجوانی در مقایسه با اواسط و اواخر این دوره در زیرمقیاس‌های چند گانه دشواری‌های بین فردی نمره‌های بالاتری کسب می‌کنند (۲۶ و ۲۷). در این راستا یافته‌های سلیمانی (۲۸) بیانگر این است که نوجوانان احساس تنهایی خود را به صورت‌های کناره‌گیری، افسردگی، شکست تحصیلی، مصرف مواد، اضطراب‌های پنهان و نشان دادن عاطفه منفی و هیجان مناسب با موقعیت نشان می‌دهند. همچنین رابطه احساس تنهایی با نقش بنیادین تربیتی و عاطفی بستر درون خانواده هم‌پوشی بسیاری دارد که می‌توان به نظریه دلبستگی بالبی و مشکلات هیجانی چون اضطراب، افسردگی و تنش اشاره کرد (۲۹ و ۳۰). لازم به ذکر است که داشتن انتظارات متناسب با توانایی‌های کودکان همراه با حد معقولی از محبت، باعث افزایش پشتکار، خودکارآیی و خودکارآمدی کودکان می‌شود در صورت وجود اقتدار غیرمنطقی بر اساس تمایل والدین به تسلط بر

کودک، احساس طرد، پرخاشگری و در نهایت افسردگی و اضطراب در کودک بروز و ظهور می‌یابد؛ اما رفتارهای مثبت والدین به کودک این باور را القا می‌کند که او یک سرمایه با ارزش است و می‌تواند در مواقع مشکل به حمایت والدین خود اعتماد کند. والدینی که از سبک والدگری مستبد استفاده می‌کنند با احتمال بیشتری موجب بروز مشکلات رفتاری درون‌نمود در کودک می‌شوند. بامریند بیان می‌کرد که کودکان در محیط‌هایی با والدین اقتدارگرا، مهارت‌های اجتماعی بهتر، تنظیم احساسات و اعتماد به خود بالاتری در انجام وظایف از خود نشان می‌دهند، اما والدین سهل‌گیرانه فرزندان مضطرب و با اعتماد به خود پایینی را پرورش می‌دهند که نسبت به شکست واکنش‌های نامناسب دارند (۳۱-۳۳).

با توجه به مطالب مذکور و نتایج مختلف و پراکنده‌ای که در قسمت‌های قبلی به آنها اشاره شد و همچنین ضرورت شناخت دوران نوجوانی و نقشی که مادران در بهزیستی یا بروز مشکلات هیجانی و ارتباطی می‌توانند داشته باشند، در این پژوهش به تبیین روابط علی بین شیوه‌های والدگری مادران و مشکلات هیجانی فرزندان دختر پرداخته شد که در همین راستا سه فرضیه مطرح شد که عبارت‌اند از: هر یک از سبک‌های والدگری مادران به صورت معنادار مشکلات هیجانی فرزندان دختر را پیش‌بینی می‌کند؛ دشواری‌های بین فردی به صورت معنادار مشکلات هیجانی دختران را پیش‌بینی می‌کند؛ و دشواری‌های بین فردی رابطه بین سبک‌های والدگری مادران و مشکلات هیجانی فرزندان دختر را میانجی‌گری می‌کند.

روش پژوهش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش را دختران مقطع متوسطه دوم شهر کرج در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به همراه مادران تشکیل دادند که بر اساس نمونه‌گیری در دسترس هدفمند انتخاب شدند. در این پژوهش ۲۵۶ دانش‌آموز دختر به همراه مادران خود شرکت داشتند که در مجموع ۵۱۲ شرکت‌کننده را تشکیل داده‌اند. میانگین و انحراف استاندارد سن دختران به ترتیب ۱۵/۴۷ و ۰/۸۹ بود که ۷۳ نفر از آنان در

رشته علوم تجربی، ۹۷ نفر در رشته علوم انسانی، ۵۴ نفر در رشته ریاضی و فنی، و ۳۲ نفر در سایر رشته‌ها مشغول به تحصیل بودند. میانگین و انحراف استاندارد سن مادران شرکت کننده در این پژوهش به ترتیب ۴۳/۲۱ سال و انحراف استاندارد آن ۶/۴۱ بود و میزان تحصیلات ۳۴ نفر از آنان زیر دیپلم، ۸۶ نفر دیپلم، ۲۲ نفر فوق دیپلم، ۷۳ نفر کارشناسی، و ۴۱ نفر کارشناسی ارشد و بالاتر بودند. از شرایط ورود به مطالعه رضایت کتبی والدین و دانش آموزان و برخورداری از هوش بهنجار، و از شرایط خروج از نمونه شامل تکمیل ناقص ابزارهای پژوهش بود. روش تحلیل داده‌ها مدل‌یابی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار AMOS بود.

ب) ابزار

۱. پرسشنامه سبک والدگری بامریند^۱ (۱۹۷۲): این ابزار اقتباسی است از سه الگوی سهل گیر، مستبد، و مقتدر است. این پرسشنامه در سال ۱۹۷۲ توسط دیانا بامریند ساخته شد و دارای ۳۰ گویه است که هر سبک از مجموع نمرات ۱۰ گویه به دست می‌آید. گویه‌های ۱ - ۶ - ۱۰ - ۱۳ - ۱۴ - ۱۹ - ۱۷ - ۲۸ - ۲۴ - ۲۱ مرتبط با سبک والدگری مقتدر، گویه‌های ۴ - ۵ - ۸ - ۳۰ - ۲۷ - ۲۳ - ۲۲ - ۲۰ - ۱۵ - ۱۱ مرتبط با سبک والدگری مستبد، و گویه‌های ۲۹ - ۲۶ - ۲۵ - ۱۸ - ۱۶ - ۱۲ - ۹ - ۷ - ۳ - ۲ مرتبط با سبک والدگری سهل گیر هستند. نمره گذاری بر مبنای مقیاس ۵ درجه ای لیکرت از ۱ تا ۵ انجام می‌شود (به این معنا که ۱ موافق، ۲ تقریباً موافق، ۳ نه موافق و نه مخالف، ۴ تقریباً مخالف، ۵ مخالف). نمره گذاری تمامی گویه‌ها به صورت مستقیم انجام می‌شود. پایایی این پرسشنامه با روش بازآزمایی برای سبک والدگری سهل گیر ۰/۸۱، برای سبک مستبد حدود ۰/۸۶، و برای سبک مقتدر حدود ۰/۷۸ برآورد شده است. همچنین اعتبار این پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ برای سبک سهل گیر ۰/۷۵، سبک مستبد ۰/۸۵، و سبک مقتدر ۰/۸۲ گزارش شده است. همچنین روایی محتوایی و صوری این پرسشنامه با نظرخواهی از متخصصان مانند استادان راهنما و مشاور در این مطالعه به روش کیفی بررسی و تأیید شد (۳۴).

1. Baumrind Parenting Style Questionnaire
1. Depression Anxiety Stress Scales (DASS)
3. Lovibond & Lovibond
4. Beck depression inventory

۲. مقیاس افسردگی، اضطراب و تنیدگی^۲ (۱۹۹۵): این مقیاس، فرم کوتاه مربوط به افسردگی، اضطراب و تنیدگی ۴۲ گویه‌ای است که در سال (۱۹۹۵) (۳۵) توسط لاوی‌بند و لاوی‌بند^۳ تهیه شده است. فرم کوتاه مقیاس دارای ۲۱ گویه ۴ گزینه‌ای (هیچ، کمی، گاهی، همیشه) است که به هر یک از گزینه‌ها به ترتیب نمرات صفر تا سه تعلق می‌گیرد و سه زیرمقیاس تنیدگی، اضطراب، و افسردگی را با ۷ گویه مجزا برای هر کدام مورد سنجش قرار می‌دهد که در این پژوهش تنها از دو زیرمقیاس اضطراب و افسردگی استفاده شد. دامنه نمرات در هر خرده‌مقیاس از ۰ تا ۲۸ بوده و نمره بالا نشانگر علائم شدیدتر است. این پرسشنامه برای جمعیت ایرانی اعتباریابی شده و همبستگی زیرمقیاس افسردگی این آزمون با آزمون افسردگی بک^۴ ۰/۷۰، زیرمقیاس اضطراب آن با پرسشنامه اضطراب زونگ^۵ ۰/۶۷ و زیرمقیاس تنیدگی با آزمون تنیدگی ادراک شده کوهن^۶ ۰/۴۹ گزارش شده است. همچنین ضرایب آلفای کرونباخ همه زیرمقیاس‌ها بالاتر از ۰/۷۰ به دست آمده است (۳۵). روایی محتوایی و صوری این پرسشنامه نیز با نظرخواهی از متخصصان مانند استادان راهنما و مشاور در این مطالعه به روش کیفی بررسی و تأیید شد

۳. مقیاس دشواری‌های بین فردی (۱۹۹۶): این ابزار خود گزارش‌دهی توسط پیلکانیس، کیم، پرویتی و بارخام^۷ (۳۶) ساخته شده که شامل ۵ خرده‌مقیاس است و بر اساس طیف لیکرتی از اصلاً=۰ تا بسیار زیاد=۴، نمره گذاری می‌شود. گویه‌های ۱، ۱۷، ۱۸، ۲۲، ۲۷، ۲۹، ۳۲، ۴۰، ۴۱، ۴۳، ۴۶ حساسیت بین فردی؛ گویه‌های ۶، ۷، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۶، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۴۴ دوسوگرایی بین فردی؛ گویه‌های ۲۶، ۲۸، ۳۰، ۳۳، ۳۹، ۴۲، ۴۷ پرخاشگری؛ گویه‌های ۲، ۵، ۸، ۲۴، ۳۱، ۳۴، ۲۶، ۲۷، ۳۸ نیاز به تأیید اجتماعی؛ و گویه‌های ۳، ۴، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۵، ۲۳، ۲۵، ۳۵، ۴۵ عدم جامعه‌پذیری را ارزیابی می‌کند. پیلکانیس و همکاران (۱۹۹۶) (۳۶) ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۳ تا ۰/۹۰ را برای خرده‌مقیاس‌ها، و قدرت خرده‌مقیاس‌ها را در افتراق اختلال‌های شخصیت از اختلال‌های بالینی محور چهارمین ویراست تجدیدنظر شده راهنمای آماری و تشخیصی

5. Zung self-rating anxiety scale
6. Cohen perceived stress scale
7. Pilkonis, Kim, Proietti & Barkham

نمونه که پرسشنامه‌ها را کامل تکمیل کرده بودند برای تحلیل نهایی انتخاب شدند. لازم به ذکر است که در ابتدای اجرای پرسشنامه‌ها، فرمی درباره اهداف پژوهش و همچنین رضایت شرکت کنندگان تهیه و توسط افراد نمونه تکمیل شد. پس از جمع آوری پرسشنامه‌ها، داده‌های به دست آمده با استفاده از نرم افزار Amos و همچنین روش معادلات ساختاری داده‌ها مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

جدول ۱ میانگین، انحراف استاندارد و ضرایب همبستگی پیرسون بین متغیرهای پژوهش حاضر را نشان می‌دهد.

جدول ۱: یافته‌های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش (تعداد = ۵۱۲)

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱. سبک والدگری - سهل گیرانه										
۲. سبک والدگری - استبدادی	۰/۰۹									
۳. سبک والدگری - مقتدرانه	-۰/۲۷ ^{oo}	-۰/۲۵ ^{oo}								
۴. دشواری بین فردی - حساسیت بین فردی	۰/۳۵ ^{oo}	۰/۱۲	-۰/۲۸ ^{oo}							
۵. دشواری بین فردی - دوسوگرایی	۰/۳۳ ^{oo}	۰/۰۸	-۰/۳۷ ^{oo}	۰/۴۳ ^{oo}						
۶. دشواری بین فردی - پرخاشگری	۰/۲۱ ^{oo}	۰/۱۶ ^{oo}	-۰/۲۵ ^{oo}	۰/۵۲ ^{oo}	۰/۵۵ ^{oo}					
۷. دشواری بین فردی - نیاز به تأیید	۰/۱۷ ^{oo}	۰/۰۶	-۰/۲۶ ^{oo}	۰/۵۰ ^{oo}	۰/۴۸ ^{oo}	۰/۴۲ ^{oo}				
۸. دشواری بین فردی - عدم جامعه پذیری	۰/۱۰	-۰/۱۱	-۰/۱۴ ^{oo}	۰/۳۶ ^{oo}	۰/۵۱ ^{oo}	۰/۴۸ ^{oo}	۰/۵۵ ^{oo}			
۹. مشکلات هیجانی - افسردگی	۰/۳۷ ^{oo}	۰/۱۵ ^{oo}	-۰/۲۴ ^{oo}	۰/۲۹ ^{oo}	۰/۲۰ ^{oo}	۰/۳۴ ^{oo}	۰/۱۹ ^{oo}	۰/۱۰		
۱۰. مشکلات هیجانی - اضطراب	۰/۰۴	۰/۱۹ ^{oo}	-۰/۲۳ ^{oo}	۰/۴۲ ^{oo}	۰/۱۴ ^{oo}	۰/۴۱ ^{oo}	۰/۱۳ ^{oo}	۰/۱۸ ^{oo}	۰/۴۶ ^{oo}	
میانگین	۲۲/۶۱	۱۹/۹۶	۲۸/۰۴	۱۷/۳۰	۱۶/۶۳	۱۳/۴۴	۱۴/۷۵	۱۳/۱۰	۱۳/۸۴	۱۶/۳۲
انحراف استاندارد	۳/۷۲	۶/۲۰	۴/۹۲	۴/۵۲	۳/۸۷	۴/۳۱	۴/۶۲	۲/۹۶	۳/۷۲	۴/۶۵
چولگی	۱/۱۸	۰/۵۲	-۰/۲۸	۰/۴۳	۰/۱۷	۰/۱۳	۰/۱۰	۰/۲۱	۰/۵۷	۰/۷۷
کشیدگی	۰/۸۹	-۰/۷۵	-۰/۴۴	-۰/۸۰	۰/۰۲	-۱/۰۶	۰/۰۴	-۰/۹۳	-۰/۴۲	-۰/۳۸
ضریب تحمل ^۱	۰/۷۹	۰/۸۰	۰/۷۶	۰/۵۶	۰/۵۱	۰/۴۹	۰/۵۴	۰/۵۷	۱	۱

۰/۰۱ < P < ۰/۰۵ و **

منفی و در سطح معناداری ۰/۰۱ همبسته بود. به استثنای مؤلفه عدم جامعه پذیری دشواری‌های بین فردی، دیگر مؤلفه‌های آن به صورت مثبت و در سطح معناداری ۰/۰۱ با مؤلفه افسردگی مشکلات هیجانی همبسته بودند. در نهایت مؤلفه‌های دوسوگرایی و نیاز به تأیید دشواری‌های بین فردی به صورت مثبت و در سطح معناداری ۰/۰۵ و

جدول ۱ نشان می‌دهد که سبک والدگری سهل گیرانه با مؤلفه افسردگی مشکلات هیجانی فرزندان به صورت مثبت و در سطح معناداری ۰/۰۱ همبسته است. سبک والدگری استبدادی با مؤلفه‌های افسردگی و اضطراب مشکلات هیجانی فرزندان به صورت مثبت و به ترتیب در سطوح معناداری ۰/۰۵ و ۰/۰۱ همبسته بود. همچنین سبک والدگری مقتدرانه با هر دو مؤلفه مشکلات هیجانی فرزندان به صورت

1. Tolerance coefficient

دیگر مؤلفه‌های آن به صورت مثبت و در سطح ۰/۰۱ با مؤلفه اضطراب دشواری‌های بین فردی همبسته بودند.

در این پژوهش به منظور ارزیابی مفروضه نرمال بودن توزیع داده‌ها، مقادیر چولگی و کشیدگی مورد بررسی قرار گرفت و همچنان که در جدول ۱ نشان داده شد مقادیر مزبور برای همه متغیرها در محدوده ± 2 قرار دارد. در نتیجه شکل توزیع همه متغیرها نزدیک به نرمال است. علاوه بر این در پژوهش حاضر مفروضه همخطی بودن با کمک ارزیابی ضرایب تحمل متغیرهای پیش‌بین مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به اینکه مقادیر مزبور بزرگ‌تر از ۰/۱ بودند، بنابراین چنین نتیجه‌گیری شد که مفروضه همخطی بودن نیز در بین داده‌های پژوهش حاضر برقرار

است. در نهایت، بررسی شکل توزیع داده‌های مربوط به «فاصله مهنوبایس^۱» نشان داد که مفروضه نرمال بودن توزیع چندمتغیری نیز در بین داده‌های پژوهش حاضر برقرار است.

برای آزمون فرضیه‌های پژوهش حاضر از روش مدلیابی معادلات ساختاری استفاده شده است. مشکلات هیجانی و دشواری‌های بین فردی متغیرهای مکنون پژوهش بودند و فرض شده بود که مشکلات هیجانی به وسیله نشانگرهای افسردگی و اضطراب و دشواری‌های بین فردی به وسیله نشانگرهای نیاز به تأیید، پرخاشگری، دوسوگرایی، حساسیت بین فردی، و عدم جامعه‌پذیری سنجیده می‌شود. جدول ۲ شاخص‌های برازندگی مدل اندازه‌گیری و مدل ساختاری را نشان می‌دهد.

جدول ۲: شاخص‌های برازندگی مدل اندازه‌گیری و مدل ساختاری

شاخص‌های برازندگی	مدل اندازه‌گیری	مدل ساختاری	نقطه برش
مجذور کای ^۲	۲۱/۳۲	۷۰/۸۷	-
درجه آزادی مدل	۱۳	۲۸	-
χ^2/df	۱/۶۴	۲/۵۳	کمتر از ۳
GFI ^۶	۰/۹۸۷	۰/۹۶۵	۰/۹۰ >
AGFI ^۷	۰/۹۴۹	۰/۹۰۱	۰/۸۵۰ >
CFI ^۸	۰/۹۹۳	۰/۹۶۴	۰/۹۰ >
RMSEA ^۹	۰/۰۵۰	۰/۰۷۷	۰/۰۸ <

جدول ۲ نشان می‌دهد که همه شاخص‌های برازندگی، بیانگر برازش مطلوب مدل اندازه‌گیری با داده‌های گردآوری شده هستند ($\chi^2/df=1/64$)^۸، $GFI=0/987$ ، $CFI=0/993$ ، $AGFI=0/949$ و $RMSEA=0/050$). ارزیابی بارهای عاملی در مدل اندازه‌گیری نیز نشان داد که بارهای عاملی استاندارد همه نشانگرها بالاتر از ۰/۳۲ بوده و پایین‌ترین بار عاملی متعلق به نشانگر اضطراب ($\beta=0/557$) و بالاترین بار عاملی متعلق به نشانگر افسردگی ($\beta=0/802$) مشکلات هیجانی است.

در ادامه چگونگی برازش مدل ساختاری پژوهش (شکل ۱)، با استفاده از روش مدلیابی معادلات ساختاری مورد بررسی قرار گرفت.

در مدل ساختاری فرض شده بود که سبک‌های والدگری مادران با میانجی‌گری دشواری‌های بین فردی، مشکلات هیجانی فرزندان دختر را پیش‌بینی می‌کند. مدل ساختاری با استفاده از روش مدلیابی معادلات ساختاری تحلیل شد و نتایج نشان داد که همه شاخص‌های برازندگی از برازش قابل قبول مدل با داده‌های گردآوری شده حمایت می‌کنند ($\chi^2/df=2/52$)^۸، $GFI=0/965$ ، $CFI=0/964$ ، $AGFI=0/901$ و $RMSEA=0/077$). جدول ۳ ضرایب مسیر بین متغیرهای پژوهش در مدل ساختاری را نشان می‌دهد.

1. Mahalanobis distance
2. Chi-Square
3. Normed chi-square
4. Goodness Fit Index
5. Adjusted Goodness Fit Index

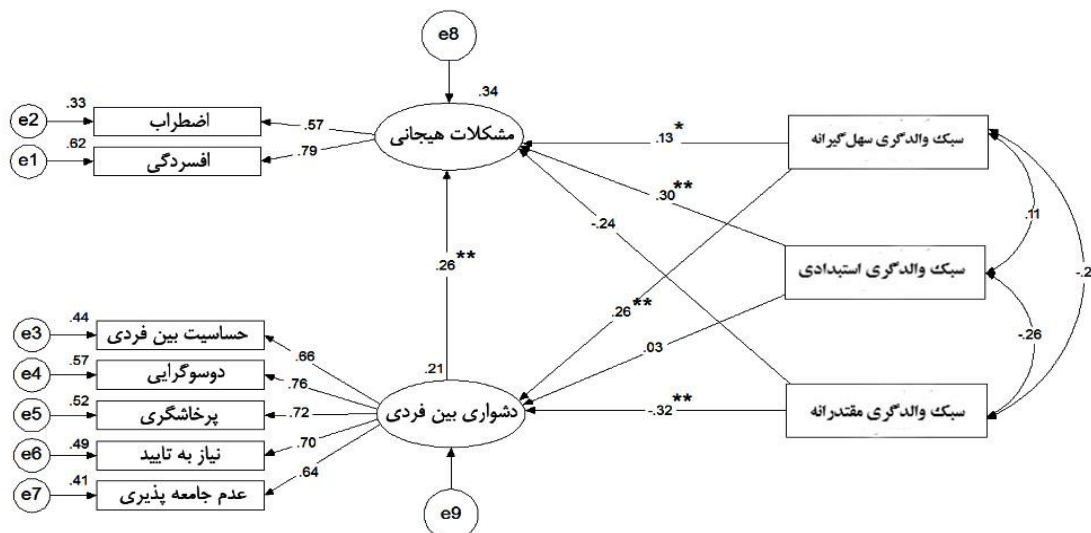
6. Comparative Fit Index
7. Root Mean Square Error of Approximation
8. Normed chi square (χ^2/df)

جدول ۳: ضرایب بین متغیرها در مدل ساختاری

مسیرها	B	S.E	B	سطح معناداری
ضریب مسیر مستقیم سبک استبدادی $\rightarrow$ مشکلات هیجانی	۰/۳۹۰	۰/۱۲۲	۰/۲۹۸	۰/۰۰۴
ضریب مسیر مستقیم سبک سهل گیرانه $\rightarrow$ مشکلات هیجانی	۰/۴۹۶	۰/۳۳۴	۰/۱۲۷	۰/۱۷۲
ضریب مسیر مستقیم سبک مقتدرانه $\rightarrow$ مشکلات هیجانی	-۰/۳۹۲	۰/۱۵۴	-۰/۲۳۸	۰/۰۱۶
ضریب مسیر دشواری‌های بین فردی $\rightarrow$ مشکلات هیجانی	۰/۴۶۵	۰/۱۵۹	۰/۲۶۱	۰/۰۰۷
ضریب مسیر سبک استبدادی $\rightarrow$ دشواری‌های بین فردی	۰/۰۲۴	۰/۰۵۷	۰/۰۳۴	۰/۷۲۶
ضریب مسیر سبک سهل گیرانه $\rightarrow$ دشواری‌های بین فردی	۰/۳۱۰	۰/۰۸۷	۰/۲۵۶	۰/۰۰۱
ضریب مسیر سبک مقتدرانه $\rightarrow$ دشواری‌های بین فردی	-۰/۲۹۷	۰/۰۶۹	-۰/۳۲۴	۰/۰۰۱
ضریب مسیر غیرمستقیم سبک استبدادی $\rightarrow$ مشکلات هیجانی	۰/۰۱۱	۰/۰۲۸	۰/۰۰۹	۰/۷۵۰
ضریب مسیر غیرمستقیم سبک سهل گیرانه $\rightarrow$ مشکلات هیجانی	۰/۱۴۵	۰/۰۵۸	۰/۰۶۷	۰/۰۱۸
ضریب مسیر غیرمستقیم سبک مقتدرانه $\rightarrow$ مشکلات هیجانی	-۰/۱۳۹	۰/۰۶۲	-۰/۰۸۵	۰/۰۳۷
ضریب مسیر کل سبک استبدادی $\rightarrow$ مشکلات هیجانی	۰/۴۰۲	۰/۱۲۴	۰/۳۰۷	۰/۰۰۱
ضریب مسیر کل سبک سهل گیرانه $\rightarrow$ مشکلات هیجانی	۰/۶۴۱	۰/۳۲۶	۰/۱۹۴	۰/۰۴۶
ضریب مسیر کل سبک مقتدرانه $\rightarrow$ مشکلات هیجانی	-۰/۵۳۱	۰/۱۵۶	-۰/۳۲۳	۰/۰۰۱

جدول ۳ نشان می‌دهد که ضریب مسیر کل بین سبک والدگری مقتدرانه و مشکلات هیجانی فرزندان ($\beta = -0.323, P < 0.05$) منفی و در سطح ۰/۰۱ معنادار است. ضریب مسیر کل بین سبک والدگری استبدادی و مشکلات هیجانی فرزندان ($\beta = 0.307, P < 0.01$) مثبت و در سطح ۰/۰۱ معنادار بود. ضریب مسیر کل بین سبک والدگری سهل گیرانه و مشکلات هیجانی فرزندان ($\beta = 0.194, P < 0.05$) نیز مثبت و در سطح ۰/۰۵ معنادار بود. همچنین جدول فوق نشان می‌دهد که ضریب مسیر بین دشواری‌های بین فردی و مشکلات هیجانی مثبت و در سطح ۰/۰۱ معنادار است ($\beta = 0.261, P < 0.01$). در نهایت ضریب مسیر غیرمستقیم بین

سبک والدگری سهل گیرانه و مشکلات هیجانی فرزندان مثبت و در سطح ۰/۰۵ معنادار ($\beta = 0.067, P < 0.05$)، و ضریب مسیر غیرمستقیم بین سبک والدگری مقتدرانه و مشکلات هیجانی فرزندان ($\beta = -0.085, P < 0.05$) منفی و در سطح ۰/۰۵ معنادار بود. این یافته نشان می‌دهد که دشواری‌های بین فردی رابطه بین سبک والدگری سهل گیرانه مادران و مشکلات هیجانی فرزندان آنان را به صورت مثبت و رابطه بین سبک والدگری مقتدرانه و مشکلات هیجانی فرزندان را به صورت منفی و معنادار میانجی‌گری می‌کند. شکل ۱ مدل ساختاری پژوهش را نشان می‌دهد.

شکل ۱: مدل ساختاری پژوهش

شکل ۱ نشان می‌دهد که مجموع مجذور همبستگی‌های چندگانه برای مشکلات روان‌شناختی فرزندان برابر با ۰/۳۴ است. این موضوع نشان می‌دهد که سبک‌های والدگری مادران و دشواری‌های بین‌فردی در مجموع ۳۴ درصد از واریانس مشکلات هیجانی فرزندان دختر را تبیین می‌کند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش بررسی و تبیین روابط علی- بین شیوه‌های والدگری مادران و مشکلات هیجانی فرزندان دختر بر اساس نقش میانجی‌گر دشواری‌های بین‌فردی بوده است. فرضیه یکم مشخص کرد که سبک والدگری مستبدانه و سهل‌گیرانه مادران به صورت معنادار مشکلات هیجانی فرزندان دختر را پیش‌بینی می‌کند؛ بسیاری از پژوهشگران نیز نتایج مشابهی را در این مورد به دست آورده‌اند (۶-۱۱). بنابراین می‌توان چنین بیان کرد مادرانی که از سبک تربیتی مستبدانه استفاده می‌کنند و همدلی ضعیفی با دختران خود دارند، نمی‌توانند از مهارت‌های تربیتی و والدگری مناسب استفاده کنند، به نیازهای طبیعی تحولی نوجوانان یا آگاهی ندارند یا اهمیت نمی‌دهند، ترس‌های آنان را کم‌اهمیت به شمار می‌آورند و همین مسئله در اضطراب و افسردگی آنان تأثیرگذار بوده و به افزایش آن منجر می‌شود.

فرضیه دوم نشان داد که دشواری‌های بین‌فردی به صورت معنادار مشکلات هیجانی دختران را پیش‌بینی می‌کند که با دیگر مطالعات انجام شده مانند (۱۴-۲۱) به طور مستقیم و غیرمستقیم مرتبط است. در این مورد می‌توان چنین بیان کرد که دشواری‌های بین‌فردی با کاهش یا فقدان تعامل‌های بین‌فردی در میان نوجوانان شناخته می‌شود و این موضوع می‌تواند به مشکلات روان‌شناختی آنان بینجامد.

در پایان فرضیه سوم مشخص کرد که دشواری‌های بین‌فردی رابطه بین سبک‌های والدگری مادران و مشکلات هیجانی فرزندان دختر را میانجی‌گری می‌کند. در این مورد قابل ذکر است که سبک‌های والدگری مادر، نقش برجسته‌تری در پیش‌بینی اضطراب دوره کودکی ایفا می‌کنند. سبک والدگری مستبدانه با تأثیر بر فرایند اجتماعی شدن

نوجوان می‌تواند در بروز و افزایش مشکلات عاطفی از جمله افسردگی نقش داشته باشد.

در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت سبک مقتدرانه را می‌توان به عنوان روشی روشن و جدی برای آموزش در نظر گرفت که با گرمی، استدلال، انعطاف‌پذیری، و گفتگوی کلامی مشخص می‌شود. والدین مقتدر با تعیین حد و مرزها برای کودکان در چارچوب‌های مشخص بر اعمال فرزندان نظارت می‌کنند و با حفظ روابط کلامی خود، با استدلال و اقناع کودک را آموزش می‌دهند، اما رفتار خود را مطابق میل کودک تنظیم نمی‌کنند. این روش مسئولیت‌پذیری کودکان، استقلال، شایستگی‌های اجتماعی و حرمت خود کودکان را افزایش می‌دهد که احتمال بروز اختلالات عاطفی مانند اضطراب و افسردگی کمتر است.

والدینی که از یک رویه مستبدانه استفاده می‌کنند، بسیار مهارکننده هستند و با عدم گرمی روابط میان والدین و فرزندان و استفاده والدین از مجازات برای مهار رفتار شناخته می‌شود؛ بنابراین والدین سعی می‌کنند نگرش و رفتار کودک را با معیارهای کاملاً انتزاعی مهار کنند. در این سبک، تعامل یک‌طرفه بین والدین و فرزند وجود دارد، به طوری که مادر راهنمایی است که نگرش‌ها و رفتارهای نوجوان را کاملاً تعیین می‌کند و اصلاً تحت تأثیر کودک قرار نمی‌گیرد. والدین مستبد استقلال کودک را محدود می‌کنند تا اطاعت کامل و همه‌جانبه او را به دست آورند، بنابراین انتظار می‌رود اعتماد به خود و حرمت خود کمتری در سبک والدگری مستبدانه در نوجوان وجود داشته باشند؛ زیرا به والدین اعتمادی نیست و نوجوان در مشکلات و گرفتاری‌ها دچار اضطراب می‌شود. سبک والدگری مستبدانه با تأثیر بر فرایند اجتماعی شدن نوجوان می‌تواند در بروز و افزایش شدت افسردگی مؤثر باشد؛ نوجوانان دارای مادران مستبد، بیشتر به دنبال حمایت اجتماعی و کسب تأیید دیگران هستند و در صورت عدم توفیق این نتیجه، اضطراب بیشتری بروز می‌دهند و این موضوع به افسردگی منجر می‌شود. در این میان دشواری‌های بین‌فردی با افزایش این تأثیرات می‌تواند تعامل سازنده ارتباطی میان والد و نوجوان را کمتر کند و همین مسئله مشکلات نوجوان را بیشتر از قبل می‌کند.

از جمله محدودیت‌های این پژوهش عدم استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی، عدم امکان کنترل متغیرهای جمعیت‌شناختی مانند

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاقی پژوهش: این مطالعه به صورت مستقل و با کسب مجوز از اداره آموزش و پرورش کرج در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۰ و با هماهنگی والدین و مدیران و مربیان مدارس منتخب انجام شد. همچنین سایر ملاحظات اخلاقی مانند رضایت کامل افراد نمونه، رعایت اصل رازداری، و محرمانه ماندن اطلاعات رعایت شده است.

حامی مالی: این مطالعه بدون حامی مالی و در قالب پژوهش مستقل و بر اساس علایق نویسندگان انجام شده است.

نقش هر یک از نویسندگان: نویسنده نخست این مقاله به عنوان پژوهشگر اصلی، نویسنده دوم در تحلیل و تفسیر داده‌های به دست آمده، و نویسنده سوم مشاور اجرای طرح بودند.

تضاد منافع: این پژوهش برای نویسندگان هیچ گونه تضاد منفعی نداشته است.

تقدیر و تشکر: بدین وسیله از تمامی دانش‌آموزان و والدین و کادر اداری مدارس که با وجود شرایط کرونایی با ما نهایت همکاری را داشتند، تقدیر و تشکر می‌کنیم.

نقش قومیت و فرهنگ، محدود بودن جامعه آماری به مادران، و طولانی بودن زمان اجرای آزمون به علت طولانی بودن تعداد سؤالات بود که پیشنهاد می‌شود این پژوهش در سایر گروه‌های آماری و در فرهنگ‌های مختلف با سبک‌ها و روش‌های تربیتی متفاوت، انجام شود. بر اساس نتایج به دست آمده پیشنهاد می‌شود مراکز آموزشی و مشاوره‌ای مرتبط با خدمات سلامت روان، نقش قوی‌تری را برای آموزش والدین به عهده بگیرند که نوجوانان به خصوص دختران، کمتر دچار مشکلات عاطفی و دشواری‌های بین‌فردی شوند.

References

1. Qannadi F, Abdollahi MH. The relationship between perceptions of parental behavior and early maladaptive schemas. *Clinical Psychology Studies*. 2014; 4(16): 129–151. [Persian]. [\[Link\]](#)
2. Qara Gozlu, Nadia, & Atadokht. Predicting Depression, Anxiety and Stress in Male Adolescents Based on Maternal Parenting Style: Assessing the Predictive Role of Authoritarian Parenting Style. *Scientific Journal of Psychological Development*. 2018; 7 (6): 101-116. [Persian]. [\[Link\]](#)
3. Heydari J, Azimi H, Mahmoudi GH, Mohammadpour RA. Prevalence of behavior-emotional disorders and its associated factors among the primary school students of Sari Township in 2006. *Journal of Mazandaran University of Medical Sciences*. 2007; 16(56): 91–100. [Persian]. [\[Link\]](#)
4. Lavin R, Bucci S, Varese F, Berry K. The relationship between insecure attachment and paranoia in psychosis: A systematic literature review. *Br J Clin Psychol*. 2020; 59(1): 39–65. [\[Link\]](#)
5. Abbasi M, Davarpanah A, Addavi H. The study model of child-mother relationship and positive and negative affections with anxiety disorders. *Biannual Journal of Applied Counseling*. 2017; 7(2): 69–82. [Persian]. [\[Link\]](#)
6. Alizadeh, S., Talib, M. B., Abdullah, R., & Mansor, M. Relationship between Parenting Style and Children's Behavior Problems. *Asian Social Science ASS*. 2011; 7(12). [\[Link\]](#)
7. Lima L, Behlau M. Pediatric Vocal Symptoms Questionnaire (PVSQ): Four new versions for parental evaluation and self-evaluation. *International journal of pediatric otorhinolaryngology*. 2020. [\[Link\]](#)
8. Lamborn, S. D., Mounts, N. S., Steinberg, L., & Dornbusch, S. M. Patterns of competence and adjustment among adolescents from authoritative, authoritarian, indulgent, and neglectful families. *Child development*. 1991; 62(5): 1049-1065. [\[Link\]](#)
9. Martin CL. Cognitive theories of gender development. In: Eckes T, Trautner HM, editor. *The developmental social psychology of gender*. Psychology Press; 2012, pp: 105-136. [\[Link\]](#)
10. Robinson CC, Mandleco B, Olsen SF, Hart CH. The parenting styles and dimensions questionnaire (PSDQ). *Handbook of family measurement techniques*. 2001; 3:319-21. [\[Link\]](#)
11. Aqdasi, Ali Naghi; Najafi, Solmaz; Ismaili, Roghayeh; Panah Ali, Amir and Mohammadi, Akbar. Comparison of parenting practices of delinquent and normal male adolescent boys. *Journal of Women and Family Studies*, 2013 Volume 4, Number 13, pp. 151-141. [Persian] [\[Link\]](#)
12. McEvoy, P. M., Burgess, M. M., Page, A. C., Nathan, P., & Fursland, A. Interpersonal problems across anxiety, depression, and eating disorders: A transdiagnostic examination. *British Journal of Clinical Psychology*. 2013; 52(2): 129-147. [\[Link\]](#)
13. Nikoogoftar M, Seghatoleslam S. The role of parenting styles in predicting adolescent behavioral and emotional problems. [\[Link\]](#)
14. Aftab R. Mediating role of interpersonal problems in the relationship between experiential avoidance with depression and anxiety. [Persian] [\[Link\]](#)
15. Zalpour, Khadijeh, Shahidi, Shahriyar, Zarani, Fariba, Mazaheri, Mohammad Ali, Heidari, Mahmoud. Comparison of interpersonal problems and aggression in students with pathological narcissism of arrogant, vulnerable, and individuals without these traits. *Clinical Psychology Studies*; 2017, 6 (22), 1-18. [Persian] [\[Link\]](#)
16. Quilty LC, Mainland BJ, McBride C, Bagby RM. Interpersonal problems and impacts: Further evidence for the role of interpersonal functioning in treatment outcome in major depressive disorder. *Journal of Affective Disorders*. 2013 Sep 5; 150(2):393-400. [\[Link\]](#)
17. Bell KM, Higgins L. The impact of childhood emotional abuse and experiential avoidance on maladaptive problem solving and intimate partner violence. *Behavioral Sciences*. 2015 Jun; 5(2):154-75. [\[Link\]](#)
18. Beidel, D. C., Turner, S. M., & Morris, T. L. Psychopathology of childhood social phobia. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*. 1999; 38(6): 643-650. [\[Link\]](#)
19. Wittchen, H. U., Stein, M. B., & Kessler, R. C. Social fears and social phobia in a community sample of adolescents and young adults: prevalence, risk factors and co-morbidity. *Psychological medicine*. 1991; 29(2): 309-323. [\[Link\]](#)
20. Essau, C. A., Conradt, J., & Petermann, F. Frequency and comorbidity of social phobia and social fears in adolescents. *Behaviour research and therapy*. 1991; 37(9): 831-843. [\[Link\]](#)
21. Van Ameringen, M., Mancini, C., & Farvolden, P. The impact of anxiety disorders on educational achievement. *Journal of anxiety disorders*. 2003; 17(5): 561-571. [\[Link\]](#)
22. Welsh, M., Parke, R. D., Widaman, K., & O'Neil, R. Linkages between children's social and academic competence: A longitudinal analysis. *Journal of school psychology*. 2001; 39(6): 463-482. [\[Link\]](#)
23. Maysseless, O., Wiseman, H., & Hai, I. Adolescents' relationships with father, mother, and same-gender friend. *Journal of Adolescent Research*. 1998; 13(1): 101-123. [\[Link\]](#)
24. Steinberg, L., Lamborn, S. D., Darling, N., Mounts, N. S., & Dornbusch, S. M. Over-time changes in adjustment and competence among adolescents from authoritative, authoritarian, indulgent, and neglectful families. *Child development*. 1994; 65(3): 754-770. [\[Link\]](#)
25. Beidel, D. C., Turner, S. M., & Morris, T. L. Psychopathology of childhood social phobia. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*. 1999; 38(6): 643-650. [\[Link\]](#)
26. Clark, D. B., & Kirisci, L. Posttraumatic stress disorder, depression, alcohol use disorders and quality of life in adolescents. *Anxiety*. 1996; 2(5): 226-233. [\[Link\]](#)

27. Fehm, L., Pelissolo, A., Furmark, T., & Wittchen, H. U. Size and burden of social phobia in Europe. *European neuropsychopharmacology*. 2008; 15(4): 453-462. [\[Link\]](#)
28. Soleymani, M., Sadipoor, E., & Asadzadeh, H. Relationship between using mobile phone's virtual social media and students' academic procrastination, feeling lonely and mental health. *Information and Communication Technology in Educational Sciences*. 2016; 6(4): 127-144 [\[Link\]](#)
29. Zokaeifar, A., & Mousazadeh, T. The Role of Parental Parenting Styles in Predicting Social Development of Preschool Children 5 and 6. *Quarterly Social Psychology Research*. 2020 10(37), 87-100. [\[Link\]](#)
30. Quilty LC, Mainland BJ, McBride C, Bagby RM. Interpersonal problems and impacts: Further evidence for the role of interpersonal functioning in treatment outcome in major depressive disorder. *Journal of Affective Disorders*. 2013 Sep 5; 150(2):393-400. [\[Link\]](#)
31. Bayrami, M., & Bahadori Khosroshahi, J. The Relationship between Child-Rearing Practices and Academic achievement of Guidance School Students of Ilkhechi. *Journal of Instruction and Evaluation*. 2010; 3(10): 7-21. [\[Link\]](#)
32. Stern BL, Kim Y, Trull TJ, Scarpa A, Pilkonis P. Inventory of Interpersonal Problems Personality Disorder scales: Operating characteristics and confirmatory factor analysis in nonclinical samples. *Journal of Personality Assessment*. 2000 Jun 1; 74(3):459-71. [\[Link\]](#)
33. Baumrind, D. Differentiating between confrontive and coercive kinds of parental power-assertive disciplinary practices. *Human Development*. 2012; 55(2): 35- 51. [\[Link\]](#)
34. Beck AT, Steer RA, Ball R, Ranieri WF. Comparison of Beck Depression Inventories-IA and-II in psychiatric outpatients. *Journal of personality assessment*. 1996 Dec 1; 67(3):588-97. [\[Link\]](#)
35. Sahebi A, Asghari MJ, Salari RS. Validation of depression anxiety and stress scale (DASS-21) for an Iranian population. *J Iranian Psychol* 2005; 1(4): 299-312. [Persian]. [\[Link\]](#)
36. Pilkonis, P. A., Kim, Y., Proietti, J. M., & Barkham, M. Scales for personality disorders developed from the Inventory of Interpersonal Problems. *Journal of Personality Disorders*. 1996; 10(4): 355-369. [\[Link\]](#)